

„MÁME JEN TU VODU, KTERÁ NA NÁS SPADNE?“

Kontinuity technokratického myšlení
v socialistickém Československu na příkladu projektu Dunaj – Odra – Labe

Jiří Janáč

Zajištění stabilních zdrojů vody pro obyvatelstvo, zemědělství a průmysl představuje důležitý předpoklad modernizace společnosti. Předmětem moderních technokratických vizí se tak přirozeně stala i kontrola a ovládnutí povrchového odtoku. V případě Československa představoval symbol těchto snah projekt propojení tří hlavních povodí v jeden ucelený národní vodohospodářský systém. Myšlenka zbudování průplavu Dunaj-Odra-Labe vznikla na sklonku 19. století a na popularitě získala během třicátých let století následujícího. V centru dění přitom stáli členové české vodohospodářské byrokracie. Ti v reakci na proměňující se ekonomický, kulturní a politický kontext projekt kontinuálně reinterpretovali. Nový význam pro něj našli i v kontextu socialistické modernizace. V padesátých letech, kdy vládl stalinový produktivismus, byl projekt dočasně pozastaven. A k jeho realizaci nedošlo ani v letech šedesátých. V kontextu technokratického socialismu však zůstával součástí dlouhodobých rozvojových plánů s tím, že bude realizován, až se jednoznačně prokáže jeho hospodářská efektivita. V promyšlení využití vodních zdrojů tedy státní socialismus, jak vidno, nepředstavoval žádnou významnou diskontinuitu.